

Více než stovku účastníků přilákala v pondělí 19. 11. 2018 na půdu Poslanecké sněmovny PČR mezinárodní konference ke spotřebitelskému vzdělávání dětí a mládeže. Akci **uspořádala europoslankyně Olga Sehnalová**, která se na problematiku ochrany spotřebitelů specializuje. **Záštitu nad konferencí převzala bývalá ministryně školství a nyníjší poslankyně Kateřina Valachová.**

Po úvodní zdravici z úst **slovenského velvyslance v ČR Petera Weisse**, který ocenil aktivity Olgy Sehnalové v boji proti dvojí kvalitě výrobků a posteskl si ohledně převahy nadnárodních firem nad koncovými spotřebiteli, představila **Marie-Paule Benassi z ředitelství pro spotřebitele Evropské komise** vzdělávací portál Consumer Classroom. Jak dále uvedla první ze zahraničních vystupujících, spotřebitelé musí znát svá práva, protože pokud si na nekalé praktiky zákazníci nestěžují, firmy nejsou nuceny měnit své nevhodné chování. M.-P. Benassi si v rámci diskuze také posteskla nad tím, že spotřebitelské programy patří k nejhůře financovaným politikám v unijním rozpočtu.

Českou státní správu a dvě ministerstva, která jsou primárně zodpovědná za vzdělávání, resp. spotřebitelskou agendu, zastoupili na akci **náměstek ministra školství Václav Pícl a ředitelka odboru technické harmonizace a spotřebitelské legislativy na ministerstvu průmyslu a obchodu Ivana Kocová**. První uvedený představil stávající systém vzdělávání žáků a studentů v oblasti ochrany spotřebitele v rámci počátečního vzdělávání, který má vést k výchově zodpovědného a poučeného spotřebitele. V rámci různých podpůrných vzdělávacích materiálů, které mají usnadnit pedagogům výuku, upozornil náměstek Pícl na časté změny v oblasti právních norem, které je nutno při případě těchto materiálů zohlednit.

MPO ústy ředitelky Kocové jako gestor v oblasti ochrany spotřebitele v rámci plnění stávajících priorit spotřebitelské politiky na roky 2015-2020 pořádá ve spolupráci s Českou obchodní inspekcí jednak vzdělávací programy, ale také poskytuje finanční dotace nevládním spotřebitelským organizacím na vybrané projekty, například vzdělávací semináře pro studenty. Podle ředitelky Kocové si studenti často sami mohou vybírat témata, která je zajímají, což zvyšuje zájem o získávání spotřebitelských znalostí. Zástupkyně MPO také odmítla pochybnosti dalšího směřování spotřebitelské agendy v rámci ministerstva a deklarovala i do budoucna dostatečnou podporu spotřebitelskému vzdělávání, ačkoliv dle představených čísel již letos pravděpodobně dojde k poklesu počtu seminářů, workshopů a besed pro žáky a studenty.

Že jsou spotřebitelské vzdělávání a legislativa spojené nádoby, a že sebelepší legislativa, kterou spotřebitel nezná, neplní svůj účel, konstatovala další ze zahraničních účastníků akce, **Veronika Virághová z odboru ochrany spotřebitele Ministerstva hospodářství Slovenské republiky**. I na Slovensku vychází spotřebitelská politika ze strategických dokumentů, kde je podobně jako u nás jedním z cílů ochrana finančních zájmů spotřebitelů. Magistra Virághová zdůraznila také potřebu vzdělávání podnikatelů jako nedílnou součást spotřebitelské agendy u našich východních sousedů, za největší výzvu označila umění zaujmout děti při předávání spotřebitelských znalostí.

První panel uzavřela inspirativní prezentace vystupující z Finska, která představila strategii spotřebitelského vzdělávání, postavenou na kombinaci různých faktorů, které neberou v potaz pouze nabídkování spotřebitelských práv, ale širší souvislosti, které mají vliv na spotřebitelskou volbu i její následky. **Taina Mäntylä** také vyzdvihla využití moderních informačních technologií v rámci vzdělávání.

V druhé části programu, zaměřené na praktické zkušenosti pedagogů a zástupců neziskových organizací z ČR a Slovenska, vystoupil také **Lukáš Zelený z největší české spotřebitelské organizace dTestu**, aby představil, jak spotřebitelské organizace přispívají ke zvyšování spotřebitelské gramotnosti. Vedle studentské soutěže v tvorbě vzorového čísla spotřebitelského časopisu *Spotřeba pro život* upozornil na novou metodu výuky, díky ní prostřednictvím proškolených vysokoškolských studentů právnických fakult dochází ke vzdělávání středoškolských žáků. Magistr Zelený si ve svém příspěvku také posteskl, že právnické fakulty v ČR rezignovaly na výuku spotřebitelského práva, a že nelze zužovat zvyšování spotřebitelské gramotnosti pouze na otázky finančního povědomí spotřebitelů.

Na prezentaci zástupce dTestu navázala **Hana Merclová, učitelka z Obchodní akademie a Hotelové školy Havlíčkův Brod**, zástupkyně školy, která se dlouhodobě účastní soutěže *Spotřeba pro život*, a také koordinátorka jednoho z vítězných týmů z předchozích ročníků. Z pohledu pedagoga vyzdvihla přínos vzdělávání prostřednictvím aktivního zapojení žáků do soutěže.

Duo **Stanislava Křížová, manažerka programu Škola odpovědného spotřebitele**, a **Zdeněk Brož, ředitel ZŠ Dr. Jana Malíka v Chrudimi**, představili náplň Školy a její pozitivní dopad na zvyšování finanční gramotnosti mladých spotřebitelů. Oba řečníci si pochvalovali vysoký zájem žáků o tuto formu vzdělávání, problémem podle nich obecně není nedostatek vzdělávacích

materiálů pro pedagogy ani žáky, ale spíše postoj některých učitelů, aby si ke spotřebitelskému vzdělávání našli cestu.

Slovenský vzdělávací systém, respektive aktivity spotřebitelských organizací, v druhém panelu reprezentovaly **Mária Dzurová z Ekonomické univerzity v Bratislavě a prezidentka Asociace spotřebitelských subjektů Slovenska Božena Stašenková**. Na rozdíl od ČR se na Slovensku na vysoké škole studenti mohou zapsat do předmětů spotřebitelské teorie a praxe, informovala účastníky akce, mezi kterými byla řada pedagogů, spotřebitelských organizací i státní správy, první z nich. Božena Stašenková na závěr akce publiku představila poznatky ke vzdělávání mladých z pohledu odbornice, která se ochraně spotřebitele věnuje již 25 let. Komplexnost celé problematiky posiluje podle Boženy Stašenkové hned několik faktorů, například že spotřebitelé často dělají iracionální rozhodnutí, nebo nevyužívají zvýšeného počtu informací, které jim poskytuje stávající legislativa. Ve své prezentaci tím pouze potvrdila myšlenky řady předchozích řečníků, že ani sebelepší legislativa neochrání spotřebitele, kteří ji buď vůbec neznají, nebo i tak dělají špatná rozhodnutí.

Jak se shodli všichni přítomní hosté, zkvalitnění spotřebitelského vzdělávání, a to nejen u dětí a mládeže, je proto zcela namístě.